

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)

Proiect pentru discuții (06.05.2012)

Analiza independenței instituționale a unor autorități și instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

Inspectoratul General de Poliție

Lista de surse și abrevieri.....	2
Capitolul I. Conducerea și numirea.....	3
Capitolul II. Autonomia și independența.....	9
Capitolul III. Responsabilizarea și transparența.....	18

Lista de surse și abrevieri

LPC320/2012 ó Legea Nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul poliștilor
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=346886>

Buget 2011 - Legea bugetului de stat pe anul 2011 nr.52 din 31.03.2011
Anexa nr. 2, Limitele de cheltuieli pe autorități publice finanțate de la bugetul de stat
133. Ministerul Afacerilor Interne
http://lex.justice.md/UserFiles/File/2011/mo233-236md/an.2_52.doc

Buget 2012 - Legea bugetului de stat pe anul 2012 Nr.282 din 27.12.2011
Anexa nr. 2, Limitele de cheltuieli pe autorități publice finanțate de la bugetul de stat
133. Ministerul Afacerilor Interne
http://lex.justice.md/UserFiles/File/2012/mo252-253md/an.2_282.doc

Buget 2013 - Legea bugetului de stat pe anul 2013 Nr.249 din 02.11.2012
Anexa nr. 2, Limitele de cheltuieli pe autorități publice finanțate de la bugetul de stat
133. Ministerul Afacerilor Interne
http://lex.justice.md/UserFiles/File/2012/mo263-269md/an.2_249.doc

HGM986/2012 – Hotărârea Guvernului Nr. 986 din 24.12.2012 cu privire la structura și efectivul-limit
ale Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=346107>

HGM778/2009 - Hotărârea Guvernului Nr. 778 din 27.11.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului
privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limit
ale aparatului central al acestuia
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=332899>

HGC1025/2010 - Hotărârea Guvernului Nr. 1025 din 01.11.2010 cu privire la aprobarea modificărilor și
completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, <http://lex.justice.md/md/336589/>

LPM355/2005 - Lege Nr. 355 din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=315367>

LPM48/2012 - Lege Nr. 48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=342642>

HGM1109/2010 ó Hotărârea Guvernului Nr. 1109 din 06.12.2010 pentru aprobarea Concepției de
reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=337008>

HGO481/2006 – Hotărârea Guvernului Nr. 481 din 10.05.2006 cu privire la aprobarea Codului de etică
și deontologie al poliștilor
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=316044>

Capitolul I. Conducerea și numirea

STANDARDELE INTERNAȚIONALE - Agențiile polițienești

OSCE¹

- Deși guvernele democratice deseori au în sarcina lor numirea conducătorilor de cel mai înalt rang din cadrul poliției, alte numiri și înaintări trebuie considerate ca fiind afaceri interne ale poliției, caz în care autoritățile guvernului au doar dreptul de a interpela și confirma rezultatele selecției transparente. Transparența poate fi sporită prin implicarea comisiilor de serviciu sau organelor civile de supraveghere (par. 116).

CRITERIILE DE EVALUARE:

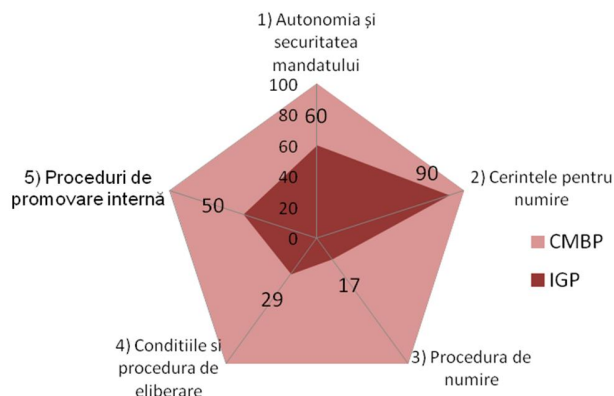
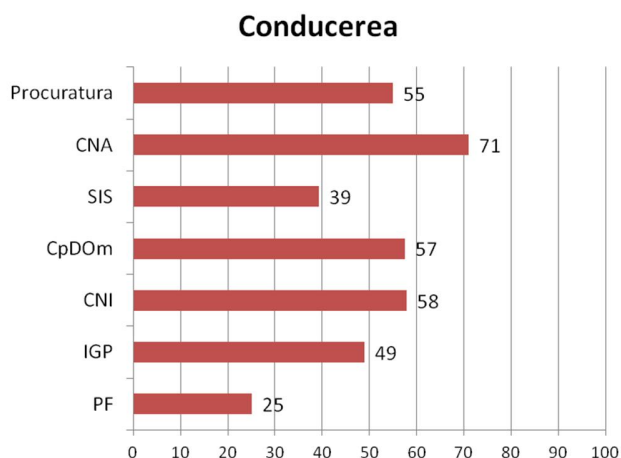
1) Autonomia și securitatea mandatului	2) Cerințele pentru numire	3) Procedura de numire	4) Condițiile și procedura de eliberare	5) Proceduri de promovare internă
Stabilit prin lege	Prevăzute prin lege	Prevăzute prin lege	Prevăzute prin lege	Prevăzute prin lege
Mai lung decât mandatul parlamentului	Educație superioară, experiență relevantă	Numire prin votul majorității deputaților în Parlament	Motive clare, relevante, proporționale	Rolul cheie al conducătorului și nu parților din afară, factorilor politici
Un singur mandat, nu poate fi reînnoit	Integritate morală, imaginea în societate	Recomandare de numire de către un organ colegial legitim cu reprezentarea principalului, altor stakeholderi	Procedura transparentă (motivele dezvăluite)	Proces concurențial, bazat pe merite
Nu coincide cu mandatul Parlamentului, organului politic electiv	Absența cerințelor restrictive	Participarea grupurilor profesionale, societății civile	Pluralism de opinii: recomandare de eliberare de către un organ colegial legitim	Procedura transparentă (criterii cunoscute)
Organizarea și numirea în termenii prevăzuți de lege, asigurarea continuității legitime a conducătorului	Incompatibilitatea cu anumite alte activități (alte funcții publice și private, apartenența la partid politic, conflict de interese)	Procedură concurențială (mai mulți candidați, evaluare competențelor, viziune)	Participarea grupurilor profesionale	Participarea grupurilor profesionale
		Transparent, accesul publicului la informații despre candidați și rezultatele concursului	Persoana care urmează să fie eliberată are drept la cuvânt	
			Eliberare prin votul a 2/3 deputați în parlament	

1 [Îndrumar privind activitatea polițienească democratică](#), Consilier Superior pentru Activitatea Poliției pe lângă Secretarul General al OSCE, mai 2008, ediția 2.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

REZULTATE:

1) Autonomia și securitatea mandatului

3 din 5 60 %

- **Mandatul stabilit prin lege**
- **Mai lung decât mandatul parlamentului**
- **Nu coincide cu mandatul Parlamentului**

1

1

1

LPC320/2012, Articolul 12. Inspectoratul General al Poliției

(2) Inspectoratul General al Poliției este condus de un șef numit de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne.

- **Nu poate fi reînnoit**
- **Organizarea și numirea în termenii prevăzuți de lege, asigurarea continuității legitime a conducătorului**

0

0

Prevederi lipsesc

2) Cerințele pentru numire

4.5 din 5 90%

- **Prevăzute prin lege**
- **Educație superioară, experiență relevantă**
- **Absența cerințelor restrictive**

1

1

1

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CREDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

LPC320/2012, Articolul 13. eful Inspectoratului General al Poliției

(2) eful Inspectoratului General al Poliției trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dețin cetățenia Republicii Moldova;
- b) să aibă vârsta minimă de 35 de ani;
- c) să dețin studii superioare de profil juridic;
- d) să aibă vechime în funcții manageriale de cel puțin 5 ani;
- e) să cunoască limba de stat și o altă limbă de circulație internațională;
- f) să aibă starea de sănătate fizică și psihică corespunzătoare exercitării funcției, confirmat prin concluzia comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne.

• **Ținuta morală, imaginea în societate**

0.5

LPC320/2012, Articolul 39. Condițiile speciale pentru a candida la o funcție în cadrul Poliției

(1) Poate fi angajat în Poliție candidatul care are cetățenia Republicii Moldova, domiciliu în țară și care îndeplinește, pe lângă condițiile stabilite de prezenta lege, și următoarele condiții speciale:

d) se bucură de o bună reputație, are un comportament corespunzător cerințelor de conduită acceptate de societate.

• **Incompatibilitatea cu anumite alte activități (alte funcții publice și private, apartenența la partid politic)**

1

LPC320/2012, Articolul 28. Restricțiile și interdicțiile în activitatea poliștilor

(1) Poliștilor li este interzis:

a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații social-politice ori să desfășoare propagandă în favoarea acestora;

d) să promoveze opinii sau preferințe politice în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, la locul de muncă sau în timpul orelor de serviciu;

Articolul 29. Incompatibilități generale pentru statutul poliștilor

(1) Poliștilor nu are dreptul să desfășoare alte activități remunerate:

- a) în cadrul autorităților publice;
- b) în funcție de demnitate publică sau în funcție din cadrul cabinetului persoanei care exercită funcție de demnitate publică, cu excepția cazului în care raporturile de serviciu sunt suspendate pe perioada respectivă, în condițiile legii;
- c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract civil, în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul privat sau public, cu excepția activităților didactice sau științifice.

(2) Poliștilor nu are dreptul să desfășoare personal sau prin intermediul unei terțe persoane activitatea de întreprinzător sau să fie membru al organizației de conducere a unei întreprinderi.

(3) Poliștilor nu poate fi reprezentant al unor terțe persoane în autoritatea publică în care își desfășoară activitatea, inclusiv în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția pe care o exercită.

(4) Poliștilor antrenat în una din activitățile incompatibile enumerate la alin. (1) și (3) este obligat, în

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

termen de 30 de zile calendaristice de la data apariției acestei situații, să abandoneze activitatea incompatibilă cu funcția sa ori, după caz, să depună cerere de demisie din funcția de poliist. Dacă în termenul menționat nu întreprinde acțiuni în vederea lichidării incompatibilității, poliistul este concediat.

Articolul 39. Condițiile speciale pentru a candida la o funcție în cadrul Poliției

(5) În funcția de poliist nu poate fi angajată persoana care:

- a) este membru al unui partid politic;

3) Procedura de numire **1 din 6 17%**

- **Prevăzută de lege** **1**

LPC320/2012, Articolul 12. Inspectoratul General al Poliției

(2) Inspectoratul General al Poliției este condus de un șef numit de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne.

- **Numire prin votul majorității deputaților aleși în Parlament** **0**

N/R. Inspectoratul General de Poliție este un organ în subordinea Ministerului de Afaceri Externe și a executivului.

- **Recomandare de numire de către un organ colegial legitim cu reprezentarea principalului, altor stakeholderi** **0**
- **Participarea grupurilor profesionale, societății civile** **0**
- **Procedură concurențială (mai mulți candidați, evaluare competente, viziune)** **0**
- **Procedura transparentă (accesul publicului la info despre candidați și rezultatele concursului)** **0**

Prevederi lipsesc. Candidatul la funcția de șef al Inspectoratului General de Poliție poate fi propus unilateral de Ministrul Afacerilor Externe.

4) Condițiile și procedura de eliberare **2 din 7 29%**

- **Prevăzute prin lege** **1**
- **Motive clare, relevante, proporționale** **1**

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

LPC320/2012, Articolul 13. eful Inspectoratului General al Poliției

(3) Încetarea exercitării funcției efului Inspectoratului General al Poliției se dispune de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne, în cazurile de:

- a) demisie;
- b) atingere a limitei de vârstă pentru serviciul în Poliție;
- c) expirare a termenului de numire în funcție;
- d) comitere repetată de abateri disciplinare (de minimum 2 ori în decursul unui an) sau comitere a unei abateri disciplinare grave;
- e) rezultat nesatisfăcător obținut în cadrul evaluării performanțelor, desfășurat în baza unui regulament aprobat de Guvern;
- f) rezultat negativ al testului de integritate profesională;
- g) pronunțarea a unei sentințe definitive de condamnare;
- h) pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;
- i) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

- **Procedura transparentă (motivele dezvăluite)** 0
- **Pluralism de opinii:
recomandare de eliberare de către un organ colegial legitim** 0
- **Participarea grupurilor profesionale** 0
- **Persoana care urmează a fi eliberată are drept la cuvânt** 0

Nu este specificată procedura de eliberare a efului IGP din funcție de către Guvern. Poate exista riscul presiunilor politice de a depune cererea de eliberare. Nu sunt specificate alte cazuri din Art. 13(3)i).

- **Eliberare prin votul a 2/3 deputați în parlament** 0

N/R. Inspectoratul General de Poliție este un organ în subordinea Ministerului de Afaceri Externe și a executivului.

- 5) Proceduri de promovare internă, numire a vicedirectorilor** 3 din 5 50%
- **Prevăzute prin lege** 1
- **Rolul cheie al conducătorului și nu al părților
din afară, factorilor politici** 1

LPC320/2012, Articolul 12. Inspectoratul General al Poliției

(3) eful Inspectoratului General al Poliției este asistat de un adjunct numit, la propunerea sa, prin ordinul ministrului afacerilor interne.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

Articolul 7. Competențele ministrului afacerilor interne în domeniul de activitate a Poliției

Ministrul afacerilor interne are următoarele competențe în domeniul de activitate a Poliției:

d) la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, numește în funcție și eliberează din funcție șeful adjunct al Inspectoratului General al Poliției, șefii subdiviziunilor specializate, șeful Direcției de Poliție a municipiului Chișinău;

Articolul 13. Șeful Inspectoratului General al Poliției

(1) Șeful Inspectoratului General al Poliției:

g) numește și eliberează din funcție personalul Inspectoratului General al Poliției, șefii și personalul subdiviziunilor, cu excepția celor specificați la art. 7 lit. d) și e);

• **Proces concurențial, bazat pe merite** **0,5**

Articolul 38. Angajarea în Poliție

(2) Admiterea în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și angajarea se realizează prin concurs, care se efectuează conform unei proceduri stabilite de către ministrul afacerilor interne. Procedura concursului nu se efectuează pentru persoanele angajate prin transfer.

(3) La concursul de admitere în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și la concursul de angajare, are acces orice persoană, indiferent de rasă, naționalitate, sex, religie, cuantum al averii sau origine socială, care întrunește condițiile speciale prevăzute la art. 39.

Articolul 39. Condițiile speciale pentru a candida la o funcție în cadrul Poliției

(2) Înainte de a fi angajat în Poliție, precum și ulterior la promovarea în funcții superioare, candidatul este supus unui control special în modul stabilit de ministrul afacerilor interne, precum și testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), testului psihologic și testului de aptitudini profesionale.

Articolul 51. Evaluarea de serviciu a poliștilor

(2) Rezultatele evaluării de serviciu a poliștilor se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la:

b) promovarea în funcție.

Prevederile se referă doar la angajare și promovare în funcție, nu și la numirea vicedirectorilor și conducerii subdiviziunilor.

• **Procedura transparentă (criterii cunoscute)** **0**

Lipsește prevederi exhaustive privind procedura, principiile și condițiile de promovare în funcție, numire a vicedirectorilor și conducerii subdiviziunilor.

• **Participarea grupurilor profesionale** **0**

Prevederi lipsesc.

Capitolul II. Autonomia și independența

STANDARDELE INTERNAȚIONALE - Agențiile polițienești

OSCE²:

1. Poliția face obiectul supravegherii și controlului efectiv din partea autorităților civile competente. Statele participante consideră controlul politic democratic asupra activității poliției un element indispensabil al stabilității și securității. Trebuie să existe, înșă, o **separare, reprezentantul Guvernului fiind responsabil pentru stabilirea politicilor, supravegherea și examinarea, pe când conducerea poliției își exercită competențele și controlul asupra managementului operațional.** (para 113),
2. **Ofițeri superiori de poliție trebuie investiți cu suficientă responsabilitate operațională pentru a fi în stare de a lua decizii operaționale în mod autonom.** Aceste decizii trebuie să fie în concordanță cu legislația în vigoare și supuse examinării din partea autorităților legislative, executive și judiciare. Autoritățile politice mențin dreptul de a examina corectitudinea procedurală a acțiunilor polițienești, precum și modul de implementare a politicii în domeniu. (para 115),
3. Pretutindeni, poliția se află sub presiunea de a combate creșterea criminalității și amenințările la adresa securității internaționale și naționale, inclusiv cele legate de terorism internațional. **Poliția trebuie, înșă, să activeze în permanență în conformitate cu legislația națională (cum ar fi constituția, codul penal, legea cu privire la poliția) și standardele internaționale în domeniul aplicării legii (și drepturilor omului), precum și să demonstreze angajamentul față de supremația legii în practică.** (para 10),
4. Legislația și politiciile scrise care reglementează activitatea și conduita poliției trebuie să fie clare, precise, precum și accesibile publicului. Aceste **politici și linii directoare vor defini rolurile funcționale ale poliției, valorile, misiunile, obiectivele și prioritățile agențiilor.** De asemenea, ele trebuie să conțină **regulile, regulamentele și cele mai bune practice clare pentru îndeplinirea unor sarcini polițienești concrete.** Mai mult ca atât, ele trebuie să abordeze reglementarea legală a autorităților polițienești, precum și definiții exacte ale infracțiunilor penale. Punerea acestor politici și regulamente la dispoziția publicului permite măsurarea și evaluarea performanțelor poliției. (para 11).

---

2 [Îndrumar privind activitatea polițienească democratică](#), Consilier Superior pentru Activitatea Poliției pe lângă Secretarul General al OSCE, mai 2008, ediția 2.

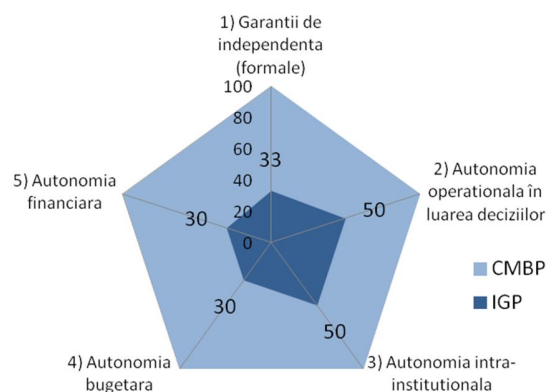
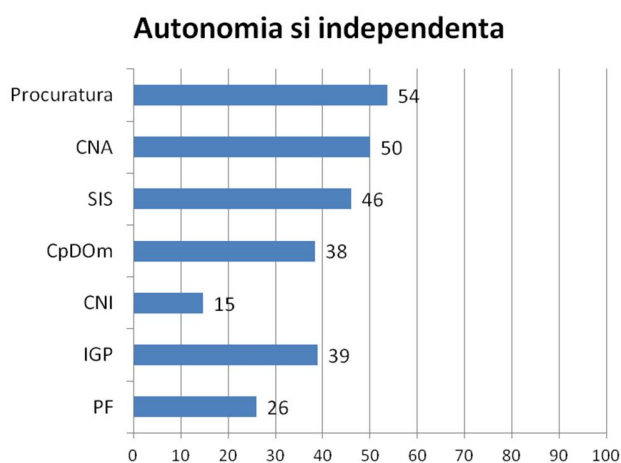
Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

CRITERIILE DE EVALUARE:

1) Garanții de independență (formale)	4) Autonomia operațională în luarea deciziilor	5) Autonomia intra-instituțională	2) Autonomia bugetară	3) Autonomia financiară
Autonomia instituției asigurată prin lege	Mandatul instituției stabilit prin lege, necontradictoriu, lipsa de suprapuneri	Autonomia personalului în luarea deciziilor operaționale	Finanțarea din bugetul de stat	Sediul și personalul asigurat
Concentrarea pe funcțiile de supraveghere și implementarea politicilor	Instituția desfășoară doar activitățile prevăzute în lege	Există un mecanism de denunțare a infracțiunilor ilegale sau imorale în instanță sau organ de supraveghere	Reducerea bugetului în comparație cu anul anterior doar cu justificare	Funcțiile instituționale de bază acoperite (în baza unei evaluări funcționale sau indicatorilor numerici)
Imunitatea operațională a conducerii și personalului	Principalul are puteri de control doar după stabilirea priorităților și evaluării implementării mandatului	Personalul are drept la cuvânt și apel în cazuri disciplinare sau de transfer	Bugetul instituției nu poate fi redus după aprobarea bugetului de stat	Angajarea experților, instruirea personalului și echipament tehnic asigurate
Interzicerea imixtiunii Principalului, altora, inclusiv în gestionarea cazurilor individuale	Judiciarul are doar puteri de control și supraveghere după al legalității și respectării drepturilor omului	Există proceduri de declarare a infracțiunilor și activităților operative de documentare	Instituția își formulează propriul buget cu justificare	Remunerarea și statutul angajaților comparabile cu benchmark-ul european
Interzicerea recomandării politice de examinare și investigare a unor situații în cazuri	Există un mecanism de denunțare și investigare a influențelor externe nejustificate	Sancțiunile și pedepsele pentru influențe nelegitime prevăzute în lege, sunt proporționale, nu pot fi evitate	Dacă instituția contribuie la returnarea resurselor financiare în bugetul de stat, o parte (10-50%) se atribuie în bugetul instituției	Structura salarială stabilă, cu sporuri legate de performanțe instituționale și individuale
Prevederea pedepselor pentru imixtiunea și recomandarea politică	Sancțiuni pentru influențe din exterior clare prevăzute în lege			

REZULTATE:

1) Garanții de independență formale **2 din 6 33%**

- **Autonomia instituției asigurată prin lege** **0**

Prevederea lipsește.

- **Concentrarea pe funcțiile de supraveghere și implementare a politicilor** **1**

LPC320/2012, Articolul 2. Poliția

Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

- **Imunitatea operațională a conducerii și personalului** **0.5**

LPC320/2012, Articolul 60. Dreptul la protecție din partea statului

(1) Poliștii se află sub protecția statului și a legii. Persoana, onoarea, demnitatea și reputația profesională ale acestuia sunt ocrotite prin lege.

- **Interzicerea imixtiunii Principalului, altora, în activitatea instituției** **0.5**

LPC320/2012, Articolul 27. Inadmisibilitatea imixtiunii în activitatea poliștilor

Nimeni altcineva decât persoanele împuternicite prin lege nu are dreptul să intervină în activitatea poliștilor. Nimeni nu-l poate obliga pe poliștii să îndeplinească acțiuni ce nu sunt stabilite prin lege.

- **Interzicerea recomandării politice de examinare și investigare a unor situații și cazuri** **0**
- **Prevederea pedepselor pentru imixtiunea și recomandarea politică** **0**

Prevederi lipsesc.

2) Autonomia operațională în luarea deciziilor **3 din 6 50%**

- **Mandatul instituției stabilit prin lege, necontradictoriu, lipsa de suprapuneri** **1**

LPC320/2012, Articolul 2. Poliția

Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere,

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Articolul 18. Atribuțiile Poliției

(1) Poliția asigură viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică, alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art. 19623.

Articolul 19. Prevenirea infracțiunilor și contravențiilor

Articolul 20. Investigarea infracțiunilor și contravențiilor, urmărirea penală

Articolul 21. Menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, protecția drepturilor și a intereselor legitime ale persoanei și comunității

Articolul 22. Asigurarea înfăptuirii justiției

Articolul 23. Asistența populației și a autorităților administrației publice locale

• **Instituția desfășoară doar activitățile prevăzute de lege** **1**

Articolul 4. Principiile de activitate a Poliției

(1) Activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

LPC320/2012, Articolul 18. Atribuțiile Poliției

(2) Nu se admite punerea în seama Poliției a altor atribuții decât a celor prevăzute de lege.

(3) Nu se admite stabilirea în legi a unor atribuții suplimentare pentru Poliție fără acoperirea bugetară a cheltuielilor aferente.

(4) Ofițerii de urmărire penală nu pot fi antrenați în exercitarea altor atribuții ale Poliției decât a celor de urmărire penală, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

• **Principalul are puteri de control doar din perspectiva stabilirii priorităților și evaluării implementării mandatului** **1**

LPC320/2012, Articolul 7. Competențele ministrului afacerilor interne în domeniul de activitate a Poliției

Ministrul afacerilor interne determină direcțiile strategice de activitate a Poliției în realizarea Programului de activitate al Guvernului, elaborează și promovează politica statului în activitatea Poliției. Ministrul afacerilor interne are următoarele competențe în domeniul de activitate a Poliției:

- a) prezintă în Guvern proiectele de legi și hotărâri de Guvern care reglementează activitatea Poliției;
- b) propune spre aprobare Guvernului, conform competenței prevăzute de legislație, documentele de

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

politici în domeniul de activitate a Poliției și asigură controlul realizării acestor politici;

c) asigură implementarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte în activitatea subdiviziunilor Poliției;

d) la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, numește în funcție și eliberează din funcție șeful adjunct al Inspectoratului General al Poliției, șefii subdiviziunilor specializate, șeful Direcției de Poliție a municipiului Chișinău;

e) la propunerea guvernatorului Găguziei și cu acordul Adunării Populare a acesteia, numește în funcție și eliberează din funcție șeful Direcției de Poliție a UTA Găguzia;

f) abrogă actele normative, aprobate de către șeful Inspectoratului General al Poliției sau de către conducătorii subdiviziunilor Poliției, care contravin prevederilor legislației în vigoare;

g) aprobă statele de personal al Inspectoratului General al Poliției, al subdiviziunilor specializate și teritoriale;

h) asigură elaborarea cadrului juridic de activitate a Poliției;

i) propune autorităților abilitate spre examinare, în modul stabilit, proiectul bugetului anual al Poliției;

j) asigură examinarea petițiilor împotriva acțiunilor polițienilor și constată în acțiunile acestora abaterile de la normele stabilite;

k) organizează pregătirea și formarea profesională continuă a polițienilor;

l) numește și eliberează din funcție polițienii din cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, care nu intră în componența Inspectoratului General al Poliției și a subdiviziunilor subordonate acestuia;

m) acordă grade speciale polițienilor prevăzuți la lit. l);

n) stabilește reguli unice pentru organizarea lucrărilor de secretariat în Poliție;

o) organizează dotarea tehnico-materială și desfășurarea achizițiilor pentru necesitățile Poliției conform normelor stabilite;

p) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative privind activitatea Poliției.

Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(1) Controlul asupra activității Poliției este exercitat de Ministerul Afacerilor Interne, procuratură, alte autorități ale administrației publice, precum și de organizațiile naționale și internaționale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul și în limitele prevăzute de legislație și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Controlul asupra utilizării mijloacelor bugetare alocate pentru întreținerea Poliției se efectuează de Ministerul Afacerilor Interne și de alte autorități abilitate cu asemenea atribuții.

- **Judiciarul are doar puteri de control și supraveghere a legalității și respectării drepturilor omului**

0

LPC320/2012, Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(1) Controlul asupra activității Poliției este exercitat de Ministerul Afacerilor Interne, procuratură, alte autorități ale administrației publice, precum și de organizațiile naționale și internaționale care asigură

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul și în limitele prevăzute de legislația de tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Nu sunt specificate competențele de control ale procuraturii și instanțelor de judecată.

- **Există un mecanism de denunțare și investigare a influențelor externe nejustificate** 0
- **Sanțiuni pentru influențe din exterior clare prevăzute în lege** 0

Prevederi lipsesc.

3) Autonomia intra-instituțională 2.5 din 5 50%

- **Autonomia personalului în luarea deciziilor operaționale** 0

LPC320/2012, Articolul 30. Executarea dispozițiilor conducătorului

(1) Poliistul este obligat să se conformeze dispozițiilor legale (ordinelor, indicațiilor obligatorii spre executare) primite de la conducătorul său direct și de la conducătorul subdiviziunii din care face parte.

- **Există un mecanism de denunțare a instrucțiunilor ilegale sau imorale în instanță sau organ de supraveghere** 1

LPC320/2012, Articolul 30. Executarea dispozițiilor conducătorului

(2) La primirea unui ordin, în formă scrisă sau verbală, ori a unor indicații ce contravin legislației, poliistul este obligat să refuze executarea cerinței ilegale și să aplice prevederile legii. Refuzul de a executa ordinul sau indicațiile care contravin legii poate fi expus inițial verbal, urmând a fi motivat obligatoriu în formă scrisă de îndată ce a devenit posibil.

(3) Dispoziția se consideră ilegală dacă aceasta este în contradicție cu legislația în vigoare, depășește competența autorității publice sau necesită acțiuni pe care destinatarul dispoziției nu are dreptul să le îndeplinească.

(4) Poliistul nu poate fi sancționat sau prejudiciat pentru sesizarea cu bună-credință cu privire la dispozițiile ilegale ale conducătorului.

(5) Șefii poartă răspundere pentru legalitatea și oportunitatea dispozițiilor pe care le dau poliștilor din subordine, fiind obligați, totodată, să verifice modul de îndeplinire a acestora.

- **Personalul are drept la cuvânt și apel în cazuri disciplinare sau de transfer** 0.5

LPC320/2012, Articolul 57. Contestarea deciziei de aplicare a sancțiunii disciplinare

(1) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi contestat de către poliist în instanța de contencios administrativ în modul prevăzut de legislație.

(2) În caz de contestare, executarea sancțiunii disciplinare nu se suspendă.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

Articolul 55. Condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(2) La examinarea abaterii disciplinare, audierea poliștului și consemnarea susținerilor sale sînt obligatorii.

(4) Poliștul în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, să solicite și/sau să prezinte probe în apărare.

- **Există proceduri de declanșare a investigațiilor și activităților operative de documentare** **1**

LPC320/2012, Articolul 53. Abateri disciplinare

Se consideră abateri disciplinare acțiunile sau inacțiunile poliștului prin care se încalcă prevederile legii, ale altor acte normative, restricțiile și interdicțiile stabilite, clauzele contractului individual de muncă, cerințele funcției postului, prevederile Codului de etică și deontologie al poliștului.

Articolul 55. Condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică prin ordinul angajatorului numai după efectuarea anchetei de serviciu privitor la abaterea disciplinară.

(3) Concluziile anchetei de serviciu referitoare la abateri, din care rezultă date și indicii că au fost săvîrșite infracțiuni, se remit spre examinare organelor Procuraturii.

(7) Faptele care constituie abateri disciplinare, modul de aplicare, atenuare și ridicare a sancțiunilor disciplinare sînt prevăzute în Statutul disciplinar al poliștului, aprobat de Guvern.

- **Sancțiunile și pedepsele pentru influențe nelegitime prevăzute în lege, sunt proporționale, nu pot fi evitate** **0**

Prevederi lipsesc.

4) Autonomia bugetară **1.5 din 5 30%**

- **Finanțarea din bugetul de stat** **1**

LPC320/2012, Articolul 10. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a Poliției

(1) Poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.

- **Reducerea bugetului în comparație cu anul anterior este posibilă doar cu justificare** **0**
- **Bugetul instituției nu poate fi redus după aprobarea bugetului de stat** **0**

Prevederi lipsesc

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CREDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

- **Instituția își formulează propriul buget cu justificare** 0.5

LPC320/2012, Art 7. Competențele ministrului afacerilor interne în domeniul de activitate a Poliției
Ministrul afacerilor interne are următoarele competențe în domeniul de activitate a Poliției:

- i) propune autorităților abilitate spre examinare, în modul stabilit, proiectul bugetului anual al Poliției;

Articolul 13. eful Inspectoratului General al Poliției

(1) eful Inspectoratului General al Poliției:

- e) propune ministrului afacerilor interne proiectul bugetului anual al Inspectoratului General al Poliției și proiectele de rectificare a acestuia;

- **Dacă instituția contribuie la returnarea resurselor financiare în bugetul de stat, o parte (10-50%) se atribuie în bugetul instituției** 0

Prevederi lipsesc.

5) Autonomia financiară 1.5 din 5 30%

- **Sediul și personalul asigurat** 0

Prevederea lipsește

- **Funcțiile instituționale de bază acoperite (în baza unei evaluări funcționale sau indicatorilor numerici)** 0.5

LPC320/2012, Articolul 18. Atribuțiile Poliției

(3) Nu se admite stabilirea în legi a unor atribuții suplimentare pentru Poliție fără acoperirea bugetară a cheltuielilor aferente.

- **Angajarea experților, instruirea personalului și echipament tehnic asigurate** 0

Prevederea lipsește

- **Remunerarea și statutul angajaților comparabile cu benchmark-ul european** 0

Efectiv-limit :

2011-2012: HGM778/2009 (modificată prin HGM1025/2010), Art. 2. Se stabilește:

efectivul-limit al subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, cu excepția Departamentului trupelor de carabinieri și Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, în număr total de 2547 unități (din care 148 unități întreținute din contul mijloacelor speciale);

efectivul-limit al comisariatelor de poliție în număr de 7238 unități;

efectivul-limit al comisariatelor de poliție în transport în număr de 423 unități;

efectivul-limit al secțiilor regionale de investigare a fraudelor în număr de 75 unități.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

2013: **HGM986/2012, Art. 2.** Se stabilește efectivul-limită al Inspectoratului General al Poliției și al subdiviziunilor subordonate acestuia în număr de 9220 unități (dintre care 183 unități de personal auxiliar), inclusiv:

efectivul-limită al organului central în număr de 110 unități;

efectivul-limită al subdiviziunilor specializate în număr de 2570 unități;

efectivul-limită al subdiviziunilor teritoriale în număr de 6540 unități.

Limite de cheltuieli: cheltuieli de personal

Buget 2011: Men inerea ordinii publice și securitatea națională - 402,840.7 mii lei, Organe ale afacerilor interne - 264,430.2 mii lei.

Buget 2012: Men inerea ordinii publice și securitatea națională - 493,610.2 mii lei, Organe ale afacerilor interne - 325,000.7 mii lei.

Buget 2013: Men inerea ordinii publice și securitatea națională - 966,445.7 mii lei, Organe ale afacerilor interne - 589,765.8 mii lei.

(creșterea anuală a bugetului, efectivul nu se schimbă semnificativ)

Nivel de salarizare

LPM355/2005, Anexa nr.3 Salariile lunare ale persoanelor din cadrul autorităților publice, numite în funcție conform legislației

Procuror general	8300 lei lunar
Adjuncții Procurorului general	6400 - 7100 lei lunar
Procuror, șef subdiviziune	5150 - 6200 lei lunar
Procuror al direcției, secției, serviciului	3800 - 4150 lei lunar

LPM48/2012, Anexa nr.2 Gradele de salarizare pentru funcțiile publice din autoritățile publice centrale
Consultant al procurorului - gradul 8, 3600-5040 lei lunar (treptele I-IX)

- **Structura salarială stabilă, cu sporuri legate de performanțe instituționale și individuale**

1

LPC320/2012, Articolul 51. Evaluarea de serviciu a polițistului

(2) Rezultatele evaluării de serviciu a polițistului se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la:

a) stabilirea indemnizațiilor, sporurilor și a altor suplimente la salariu.

Capitolul III. Responsabilizarea și transparența

STANDARDE INTERNAȚIONALE - Agențiile polițienești

OSCE:³

1. Responsabilizarea poliției înseamnă că activitatea polițienească este de la **conduita unor ofițeri de poliție și până la strategiile operațiunilor polițienești**, procedurile de numire sau gestionarea bugetului sunt deschise pentru monitorizare de către un număr de instituții de supraveghere. (p 83).
2. **Instituțiile de supraveghere pot include executivul (control de politici, control financiar și supraveghere pe orizontală de către agențiile guvernului), legislativul (deputații, comisiile parlamentare de anchetă), judiciarul, precum și comisiile pentru drepturile omului**, comisiile civile de examinare a petițiilor cetățenilor, sau mediatorii independenți. Mass media de asemenea poate juca un rol important de informare a publicului privind activitatea poliției. În fond, serviciile de poliție democratice se deosebesc prin faptul că ele se supun și acceptă supravegherea și examinarea externă, precum și gradul de deschidere al acestor examinări. (p 84),
3. Majoritatea instituțiilor civile de supraveghere se ocupă de examinarea petițiilor cetățenilor în adresa poliției. Gradul de implicare în procesul de petiționare, însă, diferă substanțial. **Pe când unele organizații de supraveghere își asumă responsabilitatea pentru recepționarea și investigarea petițiilor** uneori doar în cazul încălcărilor grave sau dacă ancheta internă pare problematică și altele sunt limitate la supravegherea și evaluarea procesului de investigare efectuate de către organele de forță. De asemenea, unele organe nu pot influența pedeapsa pentru încălcări, în timp ce altele pot face recomandări privind acțiuni disciplinare sau chiar au competența de a impune sancțiuni. (para 85),
4. **Agențiile polițienești trebuie să dispună de sisteme de supraveghere pentru a evalua performanța ofițerilor de poliție. Activitatea polițienească democratică necesită controlul continuu al calității serviciilor oferite publicului.** Calitatea poate fi măsurată direct ca gradul de conformitate cu un standard, indirect prin aprecierea de către beneficiari/comunitate, sau prin evaluarea impactului. Modelele Managementului Calității Totale (MCT) caută să îmbunătățească în continuu procesele administrative prin intermediul instrumentelor analitice și lucrului în echipă cu implicarea tuturor angajaților și concentrarea pe **procedurile esențiale pentru promovarea calității**. (para 120),
5. Inspectorii trebuie să-și asume responsabilitatea pentru performanța ofițerilor și să **verifice respectarea codurilor de conduită și standardelor privind drepturile omului** prin intermediul unor inspecții regulate, neanunțate și independente. (para 121).

---

3 [Îndrumar privind activitatea polițienească democratică](#), Consilier Superior pentru Activitatea Poliției pe lângă Secretarul General al OSCE, mai 2008, ediția 2.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

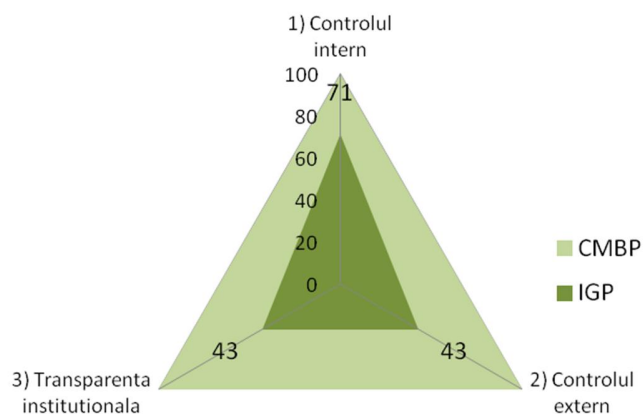
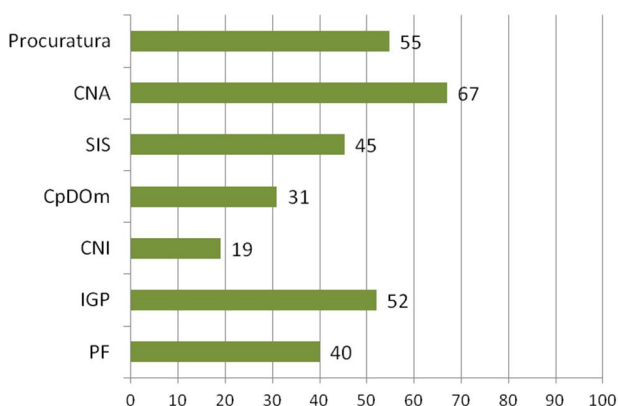
Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

CRITERII DE EVALUARE:

1) Controlul intern	2) Controlul extern	3) Transparența instituțională
Plan instituțional: produsele publice, rezultate, indicatori, impact anticipat	Control instituțional din partea principalului, raportarea regulată - prevăzute prin lege	Prevederi legale privind respectarea principiilor de transparență
Procedura stabilită de evaluare a performanței angajaților	Rapoartele conțin atât informații cantitative, cât și calitative privind realizarea priorităților și performanța instituției	Instituția are site web, informații privind conducerea și datele de contact sunt publicate
Testarea integrității profesionale	Rapoartele instituției sunt audiate și debătute de comisii parlamentare	Rapoartele anuale ale instituției sunt publice și actualizate
Denunțarea conflictului de interese și sancțiuni pentru neîndeplinire	Control judiciar: legalitatea, respectarea drepturilor omului	Datele despre pedințele colegiului disciplinar sunt publice
Codul de etică intern	Audit public	Declarațiile de venit ale conducerii instituției sunt publice
Proceduri clare și transparente pentru răspunderea disciplinară și eliberarea din funcție	Organ independent de supraveghere extern (reprezentanții principalului, grupurilor profesionale, societăți civile) - examinarea sesizărilor cetățenilor	Este asigurat accesul la partea publică a dosarelor
Sistem integrat de procesare a cauzelor / monitorizare a proceselor interne	Nu se suprapun competențele de control ale mai multor instituții	Programul de dezvoltare strategic al instituției a fost consultat public

REZULTATE:

Responsabilizarea și transparența

1) Controlul intern **5 din 7** **71%**

- **Plan instituțional: produsele publice, rezultate, indicatori, impact anticipat** **0**

Programul de dezvoltare strategic a Ministerului Afacerilor Interne nu face referire la IGP.

- **Procedura stabilită de evaluare a performanței angajaților** **1**

LPC320/2012, Articolul 51. Evaluarea de serviciu a poliistului

(1) Activitatea și conduita poliistului sînt evaluate o dată pe an, iar concluziile se consemnează în evaluarea de serviciu, cu acordarea unuia din următoarele calificative: foarte bine, bine, satisfactoriu, nesatisfactoriu.

(2) Rezultatele evaluării de serviciu a poliistului se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la:

- a) stabilirea indemnizațiilor, sporurilor și a altor suplimente la salariu;
- b) promovarea în funcție;
- c) acordarea gradelor speciale;
- d) eliberarea din funcție.

(4) Modul, condițiile și criteriile privind evaluarea de serviciu a șefului Inspectoratului General al Poliției sînt stabilite de Guvern, iar pentru ceilalți sînt stabilite de ministrul afacerilor interne.

- **Testarea integrității profesionale** **1**

LPC320/2012, Articolul 40. Testarea integrității profesionale

(1) Testarea integrității profesionale reprezintă o metodă de verificare periodică a conduitei sau a modului de respectare a obligațiilor profesionale de către poliști, precum și de identificare, evaluare și înlturare a vulnerabilităților și a riscurilor care determină angajatul Poliției să comită acte de corupție, acte conexe corupției sau fapte de comportament coruptiv ori să admită influențarea necorespunzătoare în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, constînd în crearea situațiilor virtuale, similare celor cu care se confruntă poliștii în exercitarea atribuțiilor de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, circumstanțiate de comportamentul acestuia, în vederea stabilirii reacției și conduitei adoptate.

(2) Testarea integrității profesionale a poliștilor este efectuată de subdiviziunea specializată din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, ai cărei angajați sînt testați, la rîndul lor, de către Centrul Național Anticorupție.

(3) Periodicitatea și condițiile de desfășurare a testării integrității profesionale sînt stabilite în regulamentul aprobat de ministrul afacerilor interne.

(4) Rezultatul testării integrității profesionale se remite șefului Inspectoratului General al Poliției, care examinează comportamentul poliistului manifestat în cadrul testului de integritate profesională și, după caz, ia decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 54. Rezultatul testării integrității profesionale a șefului Inspectoratului General al Poliției și a adjunctului său se remite ministrului afacerilor interne, care examinează comportamentul manifestat în cadrul testului de integritate profesională și decide asupra existenței motivului de revocare din funcție.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

(5) Materialele care fixează comportamentul poliștilor pe parcursul desfășurării testului de integritate profesională se prezintă :

a) în cazul rezultatului pozitiv al testului de integritate profesională ó pînă la constatarea rezultatului testului de către angajator;

b) în cazul rezultatului negativ al testului de integritate profesională ó în dosarul personal al poliștilor, pînă la rîmînerea irevocabilă a hotărîrii instanței de judecată, dacă decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare este contestată, sau pînă la expirarea termenului de contestare în instanța de judecată.

Articolul 41. Măsură pentru asigurarea integrității profesionale

(1) Subdiviziunea specializată subordonată Ministerului Afacerilor Interne întreprinde măsuri pentru asigurarea integrității profesionale a poliștilor, prin monitorizarea stilului de viață, cu respectarea dreptului la viața intimă, familială și privată a acestuia, pentru identificarea corespunderii:

a) nivelului de trai al poliștilor cu nivelul legal de remunerare a acestuia și a persoanelor cu care locuiesc împreună;

b) conduitei poliștilor cu exigențele de conduită ireproșabilă, stabilite în Codul de etică și deontologie al poliștilor.

(2) Procedura de desfășurare a monitorizării stilului de viață al poliștilor se stabilește prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(3) Rezultatul monitorizării stilului de viață al poliștilor se remite angajatorului care examinează materialele prezentate și apreciază ca pozitiv sau negativ rezultatul acesteia.

- **Denunțarea conflictului de interese și sancțiuni pentru neîndeplinire**

1

LPC320/2012, Articolul 39. Condițiile speciale pentru a candida la o funcție în cadrul Poliției

(2) Candidatul este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de interese personale.

Articolul 26. Obligațiile poliștilor

(1) Poliștilor îi desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat:

i) să deponă declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de interese personale, în modul și în condițiile prevăzute de lege.

- **Codul de etică intern**

1

HGO481/2006 – Codul de etică și deontologie al poliștilor

• **Proceduri clare și transparente pentru răspunderea disciplinară și eliberarea din funcție** 1

LPC320/2012, Articolul 53. Abateri disciplinare

Se consideră abateri disciplinare acțiunile sau inacțiunile poliștilor prin care se încalcă prevederile legii, ale altor acte normative, restricțiile și interdicțiile stabilite, clauzele contractului individual de muncă, cerințele funcției postului, prevederile Codului de etică și deontologie al poliștilor.

Articolul 54. Tipurile de sancțiuni disciplinare

Comiterea de abateri disciplinare, în funcție de gravitatea lor și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea următoarelor sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) mustrare;
- c) mustrare aspră;
- d) retrogradare cu un grad special;
- e) retrogradare în funcție;
- f) concediere.

Articolul 55. Condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare

- (1) Sancțiunile disciplinare se aplică prin ordinul angajatorului numai după efectuarea anchetei de serviciu privitoare la abaterea disciplinară.
- (2) La examinarea abaterii disciplinare, audierea poliștilor și consemnarea susținerilor sale sînt obligatorii.
- (3) Concluziile anchetei de serviciu referitoare la abateri, din care rezultă date și indicii care au fost susținute infracțiuni, se remit spre examinare organelor Procuraturii.
- (4) Poliștilor în privința cărora se desfășoară ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, să solicite și/sau să prezinte probe în apărare.
- (5) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține seama de activitatea desfășurată anterior de către poliștilor, de împrejurările în care a fost susținută abaterea disciplinară, de cauzele, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.
- (6) Pentru o singură abatere disciplinară se aplică o singură sancțiune disciplinară.
- (7) Faptele care constituie abateri disciplinare, modul de aplicare, atenuare și ridicare a sancțiunilor disciplinare sînt prevăzute în Statutul disciplinar al poliștilor, aprobat de Guvern.
- (8) Aplicarea sancțiunii disciplinare nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă.
- (9) În cazul în care împotriva poliștilor este pornită urmărirea penală sau acesta a fost pus sub învinuire, are loc suspendarea provizorie din funcție în condițiile prevăzute la art. 200 din Codul de procedură penală.
- (10) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală ori achitarea, precum și în cazul încetării urmării penale pe motiv de reabilitare, poliștilor este repus în toate drepturile anterioare, compensându-i-se și cele de care a fost privat pe perioada suspendării din funcție.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

Articolul 47. Încetarea serviciului în Poliție

(1) Încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al poliistului, poate avea loc:

- a) la depunerea cererii personale;
- b) la atingerea limitei de vârstă de aflare în serviciu, cu excepția situației specificate la art. 34 alin. (6);
- c) la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie;
- d) la expirarea termenului contractului individual de muncă;
- e) din cauza stării de sănătate, în cazul recunoașterii incapacității de a exercita serviciul în Poliție, în conformitate cu decizia comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne;
- f) în legătură cu lichidarea subdiviziunii Poliției sau cu reducerea statelor de personal, dacă poliistul refuză transferul într-o altă funcție;
- g) din cauza necorespunderii funcției de încredințat, constatată de comisia de evaluare, în cazul lipsei unei funcții inferioare vacante sau al refuzului de a fi transferat în funcția propusă;
- h) în legătură cu acordarea, de două ori consecutiv, a calificativului șlesatisfăcător la evaluări;
- i) pentru rezultatul negativ al testului de integritate;
- j) în legătură cu transferul în altă autoritate publică;
- k) pentru încălcarea sistematică a disciplinei de serviciu sau pentru comiterea unei încălcări grave;
- l) pentru nerespectarea restricțiilor și interdicțiilor pentru funcția de poliist prevăzute de prezenta lege;
- m) pentru prezentarea unor documente false la încheierea contractului individual de muncă sau pentru tănuirea unor fapte care ar împiedica angajarea în serviciu;
- n) în legătură cu condamnarea în baza sentințelor judecătorești definitive;
- o) la pierderea cetățeniei Republicii Moldova;
- p) în legătură cu restabilirea în serviciu a poliistului care a îndeplinit anterior această funcție, în cazul în care se refuză transferul într-o altă funcție;
- q) pentru a exclude ocuparea unei funcții în subordinea unei rude, dacă transferul se refuză sau este imposibil;
- r) în caz de deces;
- s) pentru alte motive prevăzute de legislație.

(2) Încetarea serviciului în Poliție în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. d), h) și k) are loc prin concedierea poliistului la inițiativa sa în baza ordinului angajatorului.

(3) Încetarea serviciului în Poliție în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b), e) și g), i), j) și l) are loc prin concedierea poliistului în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

(4) Încetarea serviciului în Poliție în cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) are loc prin demisia poliistului. De asemenea, poliistul își poate prezenta demisia în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c). Demisia poliistului se efectuează în baza raportului acestuia, prin ordinul angajatorului.

- **Sistem integrat de procesare a cauzelor/
monitorizare a proceselor interne**

0

Prevederea lipsește.

2) Controlul extern

3 din 7 43%

- **Control instituțional din partea principalului, raportarea regulata - prevazute în lege** 1

LPC320/2012, Articolul 5. Transparența activității Poliției

(1) Șeful Inspectoratului General al Poliției, odată în 6 luni, va prezenta prin intermediul mijloacelor de informare în masă un raport privind activitatea desfășurată, conform structurii și formatului aprobat de ministrul afacerilor interne.

Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(1) Controlul asupra activității Poliției este exercitat de Ministerul Afacerilor Interne, procuratură, alte autorități ale administrației publice, precum și de organizațiile naționale și internaționale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul și în limitele prevăzute de legislație și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 13. Șeful Inspectoratului General al Poliției

(1) Șeful Inspectoratului General al Poliției:

j) raportează despre activitatea sa ministrului afacerilor interne și Prim-ministrului, la solicitarea acestora;

- **Rapoartele conțin atât informații cantitative, cât și calitative privind realizarea priorităților și performanța instituției** 0

Pe <http://politie.gov.md/ro/rapoarte> se regăsesc deocamdată doar rapoartele Direcției poliției rutiere.

- **Rapoartele sunt audiate și dezbătute de comisii parlamentare** 0

Prevederea lipsește.

- **Control judiciar: legalitatea, respectarea drepturilor omului** 1

LPC320/2012, Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(1) Controlul asupra activității Poliției este exercitat de Ministerul Afacerilor Interne, procuratură, alte autorități ale administrației publice, precum și de organizațiile naționale și internaționale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul și în limitele prevăzute de legislație și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

- **Audit public** 1

LPC320/2012, Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(2) Controlul asupra utilizării mijloacelor bugetare alocate pentru întreținerea Poliției se efectuează de Ministerul Afacerilor Interne și de alte autorități abilitate cu asemenea atribuții.

- **Organ independent de supraveghere și examinare a sesizărilor cetățenilor (reprezent. principalului, grup. profesionale, soc. civile)** 0

Prevederea lipsește.

- **Nu se suprapun competențele de control ale mai multor instituții?** 0

Nu sunt specificate competențele de control.

3) Transparența instituțională 3 din 7 43%

- **Prevederi legale privind respectarea principiilor de transparență** 1

LPC320/2012, Articolul 5. Transparența activității Poliției

(1) Poliția, fără a prejudicia interesele legitime ale persoanei sau comunității în modul prevăzut de legislație, va informa autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și populația, despre activitățile sale. Șeful Inspectoratului General al Poliției, o dată în 6 luni, va prezenta prin intermediul mijloacelor de informare în masă un raport privind activitatea desfășurată, conform structurii și formatului aprobat de ministrul afacerilor interne.

(2) Poliția, la cererea persoanei, în modul prevăzut de legislație, trebuie să ofere informațiile despre această persoană conținute în registrele instituționale, sistemele informaționale și în bazele de date de înute. Se interzice dezvăluirea către alte persoane a informațiilor cu caracter personal conținute în registrele instituționale, sistemele informaționale și în bazele de date de înute de Poliție, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(3) Poliția nu poate oferi sau face publice informații ce sînt atribuite la secretul de stat sau comercial, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Se interzice dezvăluirea informațiilor ce ar prejudicia onoarea, demnitatea sau siguranța unei persoane, interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, ar împiedica prevenirea, investigarea unor infracțiuni sau contravenții sau ar favoriza comiterea acestora.

(4) Poliția nu furnizează informații ce ar încălca prezumția de nevinovăție, normele de etică polițienească, interesele de securitate a persoanei, a publicului sau a statului.

- **Instituția are web-site, informații privind conducerea și datele de contact sunt publicate** 1

<http://politie.gov.md/ro/conducerea-inspectoratului-general-al-politiei>

- **Rapoartele anuale ale instituției sunt publice și actualizate** 0.5

Pe <http://politie.gov.md/ro/rapoarte> se regăsesc deocamdat doar rapoartele Direcției poliției rutiere.

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CRDO).

Analiza independenței unor instituții publice responsabile de implementarea politicilor din domeniul dreptului

- **Declaratiile de venit ale conducerii institutiei sunt publice** 0
- **Datele despre sedintele colegiului disciplinar sunt publice** 0
- **Este asigurat accesul la partea publică a dosarelor** 0
- **Programul de dezvoltare strategica a institutiei a fost consultat public** 0.5

Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia a fost consultat public, însă reformele efectuate nu corespund întocmai acestei Concepții.